

BARWNIKI I PIGMENTY	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-82
	Barwniki welanowe	6041-43
		Zamiast BN-76/6041-43
		Grupa katalogowa 1023

1. WSTĘP

Przedmiotem normy są barwniki welanowe zalecane do jednokąpielowego barwienia wyrobów mieszanych poliester-wełna.

2. OZNACZENIE

Przykład oznaczenia Żółcieni welanowej 4G:
ŻÓŁCIEŃ WELANOWA 4G BN-82/6041-43

3. WYMAGANIA

- 3.1. **Postać.** Barwniki welanowe powinny mieć postać proszków pozbawionych tendencji pylenia.
- 3.2. **Koncentracja** — praktycznie zgodna z wzorcem.
- 3.3. **Odcień** — zgodny z wzorcem.
- 3.4. **Trwałość** na działanie światła sztucznego, wodę, pranie mechaniczne, pot alkaliczny i kwaśny, obróbkę termiczną w temperaturze 165 °C, prasowanie wilgotne, tarcie suche i mokre — wg tablicy na str. 2 i 3.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE
I TRANSPORT

- 4.1. **Pakowanie.** Barwniki welanowe należy pakować w bębny metalowe lekkie wg BN-76/5046-02 pojemności 40 do 100 dm³.
Znakowanie opakowań należy umieścić zgodnie z PN-76/O-79252.
Na każdym opakowaniu należy umieścić trwałe i czytelny napis zawierający co najmniej:
 - a) nazwę lub znak wytwórni,
 - b) oznaczenie wg rozdz. 2,
 - c) masę brutto i netto,

- d) numer partii,
- e) koncentrację barwnika.

4.2. **Formowanie jednostek ładunkowych.** W przypadku stosowania paletyzacji barwniki welanowe w opakowaniach transportowych należy formować w jednostki ładunkowe przy użyciu palet ładunkowych o wymiarach: 800×1200. Ładunek na palecie należy zabezpieczyć przed przesuwaniem i deformacją.

4.3. **Przechowywanie.** Barwniki welanowe opakowane wg 4.1, należy przechowywać w pomieszczeniach krytych, suchych, dobrze wentylowanych w temperaturze nie wyższej niż 30 °C. Opakowania należy ustawić w pozycji stojącej. Odległość opakowań od ścian, przewodów kanalizacyjnych, urządzeń grzewczych i kanałów powinna wynosić nie mniej niż 0,8 m.

4.4. **Transport.** Barwniki welanowe opakowane wg 4.1, można przewozić dowolnymi środkami transportu z zabezpieczeniem przed bezpośrednim działaniem wilgoci oraz promieni słonecznych. Środek przewozowy przed załadowaniem należy przygotować przez usunięcie gwoździ, zabezpieczenie śrub, haków itp. występujących części, które mogą spowodować uszkodzenie opakowań. Opakowania z barwnikami należy ustawić ściśle obok siebie na całej powierzchni środka przewozowego (wagonu, samochodu). Ewentualne luki zabezpieczyć materiałem wyściółkowym tak, aby stanowiły zwartą całość zabezpieczającą towar przed przemieszczaniem się. W transporcie kolejowym opakowania z barwnikami należy ładować do granic wykorzystania wagonu wg Przepisów o ładowaniu i wyładowywaniu wagonów towarowych w komunikacji wewnętrznej. W transporcie samochodowym opakowania z barwnikami należy ładować zgodnie z Instrukcją o ładowaniu samochodów ciężarowych i przyczep.

Zgłoszona przez Ministerstwo Przemysłu Chemicznego i Lekkiego
Ustanowiona przez Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego dnia 10 września 1982 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 kwietnia 1983 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 20/1982 poz. 41)

Lp.	Nazwa barwnika	Stopień trwałości na wybarwieniach wg 5.3.4 na						
		Światło sztuczne Xenotest	Wodę			pranie w temperaturze 40 °C		
			zmiana odcie-nia	zabrudzenie bieli		zmiana odcie-nia	zabrudzenie bieli	
1	2	3	4	poli-ester	wełna	7	poli-ester	wełna
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Żółcień welanowa trwała G	5	4-5	4	3	4	4-5	4
2	Żółcień złocista welanowa trwała 2G	6	4-5	4-5	4	4	5	4-5
3	Żółcień welanowa 4G	4-5	5	4-5	3	4	4	3
4	Żółcień welanowa trwała R	5	5	3-4	3-4	4	4	3
5	Oranż welanowy G	4-5	4-5	3-4	3-4	4	4-5	4
6	Oranż welanowy trwały R	5-6	4	3-4	3	3-4	4-5	4
7	Oranż welanowy 3R	5	5	3	3	4	4	4
8	Szkarłat welanowy R	5	5	4	3-4	4	4	4
9	Czerwień welanowa trwała B	5	4	3-4	3	3	4-5	4
10	Czerwień welanowa 3B	5-6	4-5	4	3	4	4	4
11	Rubin welanowy trwały G	5	4	3-4	3	3	4	4
12	Bordo welanowe trwałe 2B	5-6	5	4-5	4	4	4	4
13	Fiolet welanowy R	4	4-5	4	4	4	4-5	4
14	Błękit welanowy B	5	4-5	4-5	4	4-5	4	4
15	Błękit welanowy BG	5	4-5	4	3-4	4	4-5	3-4
16	Błękit welanowy 2G	4-5	4-5	4-5	4	4	4	3-4
17	Zieleń welanowa 3B	5-6	5	4-5	4	4	4-5	4-5
18	Zieleń welanowa 3G	4-5	4-5	4-5	4-5	4	5	5
19	Khaki welanowe trwałe G	5	4-5	4-5	4	4	4-5	4
20	Khaki welanowe trwałe R	4-5	4-5	4	3-4	3-4	4-5	4-5
21	Brunat welanowy trwały B	5	4-5	4	4	4	4	4
22	Brunat welanowy trwały 3B	5	4-5	4	4	4	4-5	4-5
23	Brunat welanowy trwały G	5	4	3-4	3	3-4	4-5	4
24	Brunat welanowy trwały GR	5	4-5	4	4	4-5	4	4
25	Brunat welanowy trwały 2R	5	5	4	4	4	4	4
26	Brunat welanowy trwały T	5	4	3-4	3	3-4	4-5	4-5
27	Granat welanowy trwały B	5-6	4-5	4	4	4-5	4-5	4
28	Granat welanowy trwały BR	5-6	4	4	3-4	3	4-5	4-5
29	Granat welanowy trwały R	5-6	4-5	4-5	4	4-5	5	4-5
30	Granat welanowy trwały RH	5-6	4-5	4	3-4	4-5	4	4
31	Szarzeń welanowa trwała B	5	4-5	4-5	4-5	4	4-5	5
32	Szarzeń welanowa trwała BN	5	4-5	4-5	4	3-4	4-5	4-5
33	Szarzeń welanowa trwała 2BL	5-6	4-5	4	4	3-4	4-5	4-5
34	Czerń welanowa trwała B	6	4	3-4	3-4	3	4	4
35	Czerń welanowa trwała BR	6	4-5	4	4	4	4-5	4
36	Czerń welanowa chromowa GR	6	4-5	4-5	4	4	4-5	4-5

Stopień trwałości na wybarwieniach wg 5.3.4 na

pot						óbróbkę termiczną w temperaturze 165 °C			prasowanie wilgotne		tarcie		
alkaliczny			kwaśny										
zmiana odcienia	zabrudzenie bieli		zmiana odcie- nia	zabrudzenie bieli		zmiana odcie- nia	zabrudzenie bieli		zmiana odcienia		zabru- dzenie bieli bawełna	suche	mokre
	poli- ester	wełna		poli- ester	wełna		poli- ester	wełna	natych- miast	po 4 h			
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
4-5	4	3	4-5	4	3	4-5	4	4	4	4-5	4-5	4-5	4
4-5	4	3-4	4-5	4-5	4	4-5	4-5	4	4	4-5	4-5	4	4
4-5	4	2-3	4-5	3-4	2-3	5	4	4	5	5	5	4-5	3
4	3-4	2	5	3-4	2	5	5	5	5	5	5	4	3
4-5	3-4	3	4-5	3-4	3	5	5	4-5	5	5	5	4-5	3-4
4	3-4	3	4	4	3-4	4-5	4	4	4	4-5	4-5	4-5	4
4-5	2-3	2	4-5	2-3	2-3	5	4-5	5	5	5	3-4	4	3-4
4-5	3	3	4-5	3-4	3-4	5	4	4	4-5	5	3	4-5	3-4
4	3	2-3	4	3-4	3	4-5	4	4-5	3-4	4-5	4-5	4	3-4
4	3	2	4-5	4	2-3	5	2-3	4	5	5	4	4-5	4
4	3	3	4	3-4	3-4	4-5	4	4-5	4	4-5	4-5	3-4	3
4-5	4	4	4-5	4	4	4-5	2	3-4	5	5	4	4	3-4
4-5	4	3	4-5	4	3-4	4	3	4	3	5	4	4-5	4
4-5	3	3	4-5	3-4	3-4	5	4	4	4-5	5	5	4-5	3
4	4	3	4	4	3-4	5	4-5	4-5	4-5	5	5	4	3
4	3	2	4-5	3-4	3	5	4	4-5	3	5	5	4-5	4
4-5	3-4	3	4-5	4	4	5	3-4	4	3	5	5	5	4-5
4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4	4-5	4-5	4	4
4-5	4	2-3	4-5	4	2-3	5	4	4-5	4	5	5	4-5	4
4-5	4	4	4-5	4	4	4-5	4-5	4	4	4	4-5	4	4
4-5	3-4	4	4-5	3-4	4	5	4	4-5	3	5	5	4-5	3-4
4-5	3-4	3-4	4-5	3-4	3-4	4-5	3-4	4-5	3	5	5	4-5	4
4	3-4	3	4	3-4	3	4	4-5	4-5	3-4	4	4-5	4	4
4-5	3	3	4-5	3	3-4	5	4-5	5	3	5	5	4-5	3-4
4-5	2-3	2-3	4-5	2-3	2-3	5	4-5	4-5	3-4	5	5	4-5	3
4	4	4	4	4	4	4-5	4	4	4	4	4-5	4	4
4-5	3	2-3	4-5	4	3	5	3	4-5	4-5	5	4	4-5	4
4	4	3	4	4	3-4	4	3-4	4	4	4	4-5	3-4	3
4-5	3	2-3	4-5	4	3	5	3	4-5	4-5	5	4	4-5	3-4
4-5	3-4	2-3	4-5	4	3	5	3	4	4-5	5	4-5	4-5	4
4	3-4	2-3	4	4	3-4	4-5	3-4	4	4	4-5	5	4-5	4
4-5	4	4	4-5	4-5	4	4-5	3-4	4	4	4-5	4-5	4	4
4	4	4	4	4	3-4	4-5	3-4	4	4	4-5	4-5	4	4
4	3-4	3	4	3-4	3-4	4-5	3	3-4	4	4	4-5	3	3
4-5	3	3	4	3-4	3-4	4-5	3	4	4	5	4-5	3-4	3
5	4-5	4	5	4	4	4-5	3	3-4	4-5	5	5	4	4

5. BADANIA

5.1. program badań

5.1.1. Badania pełne należy wykonywać przy każdej zmianie wzorca oraz przy okresowej kontroli produkcji, która powinna być wykonywana dla każdej marki barwnika co najmniej raz w roku.

Badania pełne obejmują:

- a) sprawdzanie postaci (3.1),
- b) oznaczanie koncentracji (3.2),
- c) oznaczanie odcienia (3.3),
- d) oznaczanie trwałości (3.4).

5.1.2. Badania niepełne obejmują badania wymienione w 5.1.1 a), b), c). Badaniom niepełnym należy podać każdą partię wyprodukowanego barwnika.

5.2. Pobieranie próbek i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej wykonać wg PN-74/C-04707.

5.3. Opis badań

5.3.1. Sprawdzanie postaci. Postać barwnika należy ocenić wzrokowo.

5.3.2. Oznaczanie koncentracji wykonać wg BN-81/6041-28 metodą wg 2.1.1 a) porównawczo z wzorcem.

5.3.3. Oznaczanie odcienia wykonać wg BN-81/6041-28 porównawczo z wzorcem.

5.3.4. Oznaczanie trwałości na wodę wykonać wg PN-63/P-04910 na wybarwieniach przygotowanych wg BN-81/6041-28 p. 2.1.5 o intensywności 1/1 kolekcji pomocniczej na tkaninie ubraniowej o symbolu 2109/E-55/109 MTS 18/54/1, porównawczo z wzorcem.

5.3.5. Oznaczanie trwałości na pranie w temperaturze 40 °C wykonać wg PN-71/P-04912, na wybarwieniach przygotowanych wg 5.3.4, porównawczo z wzorcem.

5.3.6. Oznaczanie trwałości na pot wykonać wg PN-71/04913 na wybarwieniach przygotowanych wg 5.3.4, porównawczo z wzorcem.

5.3.7. Oznaczanie trwałości na tarcie suche i mokre wykonać wg PN-63/P-04908 na wybarwieniach przygotowanych wg 5.3.4, porównawczo z wzorcem.

5.3.8. Oznaczanie trwałości na obróbkę termiczną w 165 ± 2 °C wykonać wg PN-74/P-04941 na wybarwieniach przygotowanych wg 5.3.4, porównawczo z wzorcem.

5.3.9. Oznaczanie trwałości na prasowanie wilgotne w temperaturze 160 °C wykonać wg PN-73/P-04914 na wybarwieniach przygotowanych wg 5.3.4, porównawczo z wzorcem.

5.3.10. Oznaczanie trwałości na światło sztuczne wykonać wg PN-68/P-04943 na wybarwieniach przygotowanych wg 5.3.4, porównawczo z wzorcem.

5.3.11. Wyniki badań trwałości przeprowadzonych wg 5.3.4 ÷ 5.3.10 nie powinny być niższe niż w tablicy lub nie niższe niż wzorca.

5.3.12. Ocena wyników badań. Partię barwnika należy uznać za odpowiadającą wymaganiom normy, jeżeli wyniki badań wg 5.1.2 oraz ostatnie wyniki badań trwałości barwników wg 5.1.1, wykazały zgodność z wymaganiami normy.

5.4. Zaświadczenie o wynikach badań. Dla każdej partii barwnika wytwórca jest obowiązany wystawić i przesłać odbiorcy zaświadczenie stwierdzające zgodność z wymaganiami normy.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Pabianickie Zakłady Farmaceutyczne POLFA.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-76/6041-43

- a) uaktualniono i rozszerzono asortyment barwników z 21 do 36 marek,
- b) podwyższono niektóre wskaźniki dla większości marek barwników.

3. Normy i dokumenty związane

- PN-74/C-04707 Barwniki. Pobieranie i przygotowanie próbek
- PN-76/O-79252 Transportowe jednostki opakowaniowe. Znaki i znakowanie. Wymagania podstawowe
- PN-63/P-04908 Metody badań wyrobów włókienniczych. Wyznaczanie odporności wybarwień na tarcie
- PN-63/P-04910 Metody badań wyrobów włókienniczych. Wyznaczanie odporności wybarwień na wodę
- PN-71/P-04912 Metody badań wyrobów włókienniczych. Wyznaczanie odporności wybarwień na pranie
- PN-71/P-04913 Metody badań wyrobów włókienniczych. Wyznaczanie odporności wybarwień na pot

PN-73/P-04914 Metody badań wyrobów włókienniczych. Wyznaczanie odporności wybarwień na prasowanie

PN-74/P-04941 Metody badań wyrobów włókienniczych. Wyznaczanie odporności wybarwień na suchą obróbkę termiczną

PN-68/P-04943 Metody badań wyrobów włókienniczych. Wyznaczanie odporności wybarwień na światło sztuczne (lampa ksenonowa)

BN-76/5046-02 Opakowania transportowe metalowe. Bębny lekkie

BN-81/6041-28 Barwniki welanowe. Metody badań

Przepisy o ładowaniu i wyładowywaniu wagonów towarowych w komunikacji wewnętrznej. Załącznik nr 10 do DKP (Dz. TIZK z 1968 r. nr 4 poz. 10) wraz z późniejszymi zmianami

Instrukcje o ładowaniu samochodów ciężarowych i przyczep. Załącznik do Zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 7 marca 1963 r. (Mon. Pol. nr 24 poz. 123)

3. Wzorce barwników welanowych na żądanie odbiorcy dostarcza producent Pabianickich Zakładów Farmaceutycznych POLFA.

4. Symbol wg SWW — 1245-196.

5. Autorzy projektu normy — mgr inż. Zofia Prusinowska, mgr inż. Ilona Błaszczuk, Pabianickie Zakłady Farmaceutyczne POLFA.